

พระนครศรีธรรม

(ตอนจบ)

ฉบับวานนี้
(8 ม.ค.)
“แสงตะวัน”

ขอข้อมูลพระนคร
คีรี เพชรบุรี เป็น
คู่มือก่อนไปเที่ยว
เมื่อวานตอบถึง
ความเป็นมาของ

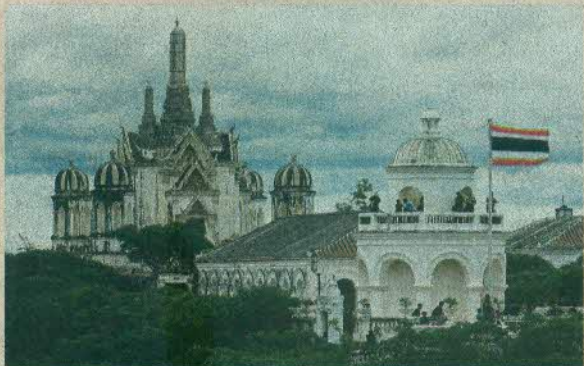
รู้ไปโม้ด
โดย...นักชาติ ประชาชน
www.khaosod.co.th/rupaimode

พระนครคีรี

(ตอนจบ)

พระราชวังและพระที่นั่งองค์ต่างๆ ไปแล้ว วันนี้นำทัวร์สิ่ง
ก่อสร้างต่างๆ

เริ่มจาก หอซัवालเวียงชัย ลักษณะเป็นหอทรงกลมสูงคล้าย
กระโจมไฟ มีบันไดเวียนสำหรับเดินขึ้น-ลง ชั้นบนรอบนอกเป็น
ระเบียงซึ่งประดับด้วยลูกกรงแก้ว หลังคาเป็นรูปโดมมุงด้วย
กระจกโค้ง ภายในมีโคมไฟห้อย ซึ่งกลางคืนจะมองเห็นแสงไฟ
โกลไปถึงชายทะเล และจากหอซัवालเวียงชัย จะมองเห็น
ทิวทัศน์โดยรอบของเมืองเพชรบุรี

หอพิมานเพชรมเหศวร ตั้งอยู่บนยอดเขาเล็กๆ หน้าพระที่นั่ง
เพชรภูมิไพโรจน์ เป็นหอขนาดเล็ก 3 หอ หอกลางมีพระพุทธร
รูปประดิษฐานอยู่ หอด้านขวาเป็นศาลเทพารักษ์ หรือเรียกกันว่า
ศาลพระภูมิเจ้าที่ หอด้านซ้ายใช้เป็นที่ประ โคมสังคีต ที่หอกลาง
ใหญ่กันผนังไว้สำหรับใช้เป็นห้องบรรทมในวันที่ทรงถือน
อุโบสถศีล และหอแห่งนี้เคยใช้ประกอบพระราชพิธีโสกันต์
ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และ
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ามณฑยาภาฯ พระราชธิดา และ
หอจตุเวทปริตพจน์ ตั้งอยู่ใกล้กับพระอุโบสถวัดพระแก้ว ลักษณะ
คล้ายกับศาลาการเปรียญ เป็นสถานที่ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล

ทั้งนี้ ศาลาทัศนิกนันทวัตถุ ตั้งอยู่บนไหล่เขาด้านตะวันออก
ตรงข้ามกับวัดมหาสมณารามวรวิหาร เป็นศาลาที่ประทับทอด
พระเนตรการจัดงานนันทวัตถุและประเพณี นอกจากนี้ พระนคร
คีรียังมีป้อม 4 ป้อม ตั้งชื่อตามนามท้าวจตุโลกบาล คือ ป้อมธรรมา
ป้อมปก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก, ป้อมวิรุพหกบริรักษ์ ตั้งอยู่ทาง
ทิศใต้, ป้อมวิรูปักษ์ป้อมกัน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตก, ป้อมเวส
สุวรรณรักษา ตั้งอยู่ทางทิศเหนือ และมีเกยวัชรภิบาล ตั้งอยู่บน
เชิงบันไดด้านทิศตะวันตกบริเวณพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์

สำหรับประตูใน
พระนครคีรี มีทั้งหมด
8 ประตู แบ่งเป็น ประ
ดูลรอบๆ พระราชวัง
หรือประตูชั้นกลาง
ได้แก่ ประตูนารี
ประเวศ ประตูวิเศษ

ราชกิจ ประตูราชฤทธิแรงปราบ ประตูอนุภาพเจริญ และประตู
ในพระมหารัชมณเฑียร หรือประตูชั้นใน ได้แก่ ประตูดำเนินทาง
สวรรค์ ประตูจันทร์แจ่มจรัส ประตูสุริย์แจ่มจรัส

หอพิมานเพชรมเหศวร ตั้งอยู่บนยอดเขาเล็กๆ หน้าพระที่นั่ง
เพชรภูมิไพโรจน์ เป็นหอขนาดเล็ก 3 หอ หอกลางมีพระพุทธร
รูปประดิษฐานอยู่ หอด้านขวาเป็นศาลเทพารักษ์ หรือเรียกกันว่า
ศาลพระภูมิเจ้าที่ หอด้านซ้ายใช้เป็นทีโคมสังคีต ที่หอกลาง
ใหญ่ถนัดนั่งไว้สำหรับใช้เป็นห้องบรรทมในวันที่ทรงถือ
อุโบสถศีล และหอแห่งนี้เคยใช้ประกอบพระราชพิธีโสกันต์
ของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และ
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ามณฑาภากร พระราชธิดา และ
หอจตุเวทปริตพจน์ ตั้งอยู่ใกล้กับพระอุโบสถวัดพระแก้ว ลักษณะ
คล้ายกับศาลาการเปรียญ เป็นสถานที่ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล

ทั้งนี้ ศาลาทศนารถนักขัตฤกษ์ ตั้งอยู่บนไหล่เขาด้านตะวันออก
ตรงข้ามกับวัดมหาสมณารามวรวิหาร เป็นศาลาที่ประทับทอด
พระเนตรการจัดงานนักขัตฤกษ์และประเพณี นอกจากนี้ พระนคร
คีรียังมีป้อม 4 ป้อม ตั้งชื่อตามนามท้าวจตุโลกบาล คือ ป้อมธรรมา
ป้อมปก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก, ป้อมวิรุพหกบริรักษ์ ตั้งอยู่ทาง
ทิศใต้, ป้อมวิรุปีกษป้อมกัน ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตก, ป้อมเว
สุวรรณรักษา ตั้งอยู่ทางทิศเหนือ และมีเกยวัชรภิบาล ตั้งอยู่บน
เชิงบันไดด้านทิศตะวันตกบริเวณพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์

สำหรับประตูใน
พระนครคีรี มีทั้งหมด
8 ประตู แบ่งเป็น ประ
ดูลอบๆ พระราชวัง
หรือประตูชั้นกลาง
ได้แก่ ประตูนาริ
ประเวศ ประตูวิเศษ

ราชกิจ ประตูราชฤทธิแรงปราบ ประตูอนุภาพเจริญ และประตู
ในพระมหารัชมณเฑียร หรือประตูชั้นใน ได้แก่ ประตูคานินทาง
สวรรค์ ประตูจันทร์แจ่มจรัส ประตูสุริย์แจ่มจรัส

ในอาณาพระนครคีรียังมี วัดมหาสมณาราม เดิมชื่อวัดสมณะ
หรือวัดมหาสมณ รัชกาลที่ 4 เคยเสด็จฯ มาประทับเมื่อครั้งยัง
ทรงผนวช ต่อมาเมื่อได้สร้างพระนครคีรีแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้
บูรณะ พระราชทานนามว่า วัดมหาสมณาราม แต่ประชาชน
ทั่วไปเรียกว่า วัดเขาวัง เป็นพระอารามหลวงชั้นโท ชนิด
ราชวรวิหาร ภายในอุโบสถ มีภาพจิตรกรรมเขียนด้วยสีฝุ่น กล่าว
กันว่าเป็นฝีมือของ ขรัวอินโผ่ง จิตรกรเอกแห่งรัชสมัย ร.4

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรง
บันทึกถึงรัชกาลที่ 4 พระราชบิดา ไว้ในหนังสือ ความทรงจำ ว่า
“...พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระดำริเห็นว่า
ถึงคราวโลกยวิสัยจะเกิดการเปลี่ยนแปลง ด้วยฝรั่งมีอำนาจ
ขึ้นทางตะวันออกนี้ และประเทศไทยอาจจะมีเกี่ยวข้องกับ
ฝรั่งขึ้นในวันข้างหน้า จึงทรงเริ่มศึกษาภาษาอังกฤษ...วิชาความ
รู้ต่างๆ ที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงศึกษาจาก
ตำราภาษาอังกฤษจะมีอย่างไรบ้าง ข้อนี้มีหลักฐานปรากฏ แต่
ว่าได้ทรงศึกษาวิชาคณนาวิธีอย่างหนึ่ง...ถึงตอนพระชันษา
ระหว่าง ๔๐ กับ ๔๗ ทรงเริ่มศึกษาภาษาอังกฤษ กับทั้งวิชา
ความรู้ต่างๆ ของฝรั่ง...”

จากการที่ทรงศึกษาวิชาความรู้ต่างๆ ของฝรั่งนี้ จึงทรงนำแบบ
อย่างของสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกมาก่อสร้างพระราชวังและ
พระที่นั่งต่างๆ ในรัชสมัย เช่น พระที่นั่งอนันตสมาคม ในหมู่พระ
อภิเษกนิเวศในพระบรมมหาราชวัง และพระนครคีรี เป็นต้น